

Politik och kommunikation
Erik Thornström, 08-677 27 08

Finansdepartementet

103 33 Stockholm
E-post: fi.remissvar@regeringskansliet.se
Kopia till: viktor.berg@regeringskansliet.se

Tillfällig skatt på vissa elproducenters överintäkter

Energiföretagen Sverige samlar och ger röst åt omkring 400 företag som producerar, distribuerar, säljer och lagrar energi. Vårt mål är att utifrån kunskap, en helhetssyn på energisystemet och i samverkan med vår omgivning, utveckla energibranschen – till nytta för alla.

Sammanfattning

- Energiföretagen Sverige framför principiella invändningar mot den EU-rättsliga grunden utifrån art. 122.1 i EUF-fördraget med kvalificerad majoritet i stället för enhällighet och vi anser att ordinarie beslutsförfarande med enhällighet ska tillämpas i skattefrågor.
- Vi tillstyrker att det införs en ny skattelag för att komplettera EU:s krisinterventionsförordning då det behövs många klargöranden om hur den praktiska och administrativa tillämpningen av intäktstaket för elproducenter ska gå till.
- Vi anser att det är rimligt att skattskyldigheten kopplas till den som matar in skattepliktig el i ett koncessionspliktigt elnät, men vi anser att 10§ behöver kompletteras med regler om att skapa en tydlighet kring vem som är skattskyldig samt att rätt skattesubjekt beskattas i förhållande till kärnteknisk verksamhet där vi föreslår att den skattskyldige bör vara delägare till produktionsbolag.
- Vi anser att den skattskyldige personen bör vara koncernmoderföretag eller det bolag som koncernmoderföretaget utser att vara skattskyldig och inte per legal enhet och föreslår att det görs en komplettering i lagtexten om detta.
- Vi tillstyrker att el inte ska vara skattepliktig om den framställs i ett demonstrationsprojekt, hybridkraftverk eller i en kraftproduktionsanläggning med en sammanlagd installerad generatoreffekt, alternativt topp effekt om det är fråga om termisk solenergi eller solcellsenergi, av upp till 1 MW.
- Vi anser att det är bra att så kallade "hybridkraftverk" föreslås undantas från skatteplikt. Vi anser dock att begreppet "hybridkraftverk" är oklart, då det inte är ett begrepp som används i branschen, där det behöver förtydligas i förarbetena att avfallskraftvärmeverk omfattas av undantaget.

- Vi anser att definitionen av "vattenkraftverk utan vattenmagasin" som används i författningskommentaren bör ändras från 48 timmar till 24 timmars lagringsförmåga för att stå i överensstämmelse med vanligt förekommande definitioner av strömkraftverk.
- Vi anser att oljeeldad kraftproduktion bör undantas då den generellt har höga driftskostnader och utgör marginalprissättande produktion på elmarknaden och att EU-förordningen tar sikte på råolja produkter som inte används i svensk kraftproduktion utan där raffinerade oljeprodukter används, vilket undantas i bl.a. Tyskland.
- Vi anser att av Svenska kraftnät upphandlade anläggningars intäkter genom mothandel och omdirigering ej bör omfattas av skatteplikt då detta riskerar fördyra detta slags marginalproduktion och få prisdrivande effekter i en situation med redan höga elpriser.
- Vi tillstyrker och anser att det är bra att det införs en möjlighet att beräkna särskilt takbelopp för produktion med höga driftskostnader enligt 21§, men metoden behöver förtydligas med vilka kostnader som får tillgodoräknas.
- Avräkningsperioden för att fastställa "kvalificerad intäktsperiod" bör förlängas till att avse genomsnitt per dygn eller längre, i stället för timme.
- Vi föreslår att redovisning av skatten bör ske den 26:e i månaden i stället för den 15:e i syfte att samordna med annan skatteredovisning.
- Vi anser i flera delar att gjorda antaganden i konsekvensanalysen kring vilken kraftproduktion som träffas av skatten är oklara. Bland annat anser vi att den bedömda vattenkraftsproduktionen är för hög i förhållande till föreslagen definition för vattenkraft utan vattenmagasin.

Inledning

Energiföretagen Sverige vill inledningsvis kommentera beslutsprocessen med intäktstaket för elproducenter som beslutats på EU-nivå på ett par veckor utan vare sig konsekvensanalyser eller föregående remittering. Detta gör det tveksamt om EU-förordningen (2022/1854, vidare benämnt EU-förordningen) tillkommit på ett fördragsenligt sätt. Vi vill också framföra principiella invändningar mot den EU-rättsliga grunden utifrån art. 122.1 i EUF-fördraget med kvalificerad majoritet i stället för enhällighet och vi anser att ordinarie beslutsförfarande med enhällighet ska tillämpas i skattefrågor.

Vi har dock förståelse för att energikrisen kräver snabba politiska beslut och bejakar EU:s och regeringens arbete för att mildra energikrisens effekter. Vi anser också att det finns behov av fler åtgärder för att mildra effekterna av höga elpriser gentemot elkunderna. Men det är samtidigt angeläget att de beslut som fattas tas fram på ett korrekt sätt och att det blir tillämpningsbara regelverk för berörda verksamhetsutövare. När det gäller intäktstaket för elproducenter framgår heller inte om avsikten i EU-förordningen har varit att det ska utgöra en skatt, men vi

anser att det är svårt att se alternativa former för den praktiska tillämpningen än att det ska anses utgöra en skatt. Vi ser dock risker med att framhastad skattelagstiftning av detta slag riskerar bli svårtillämpad och administrativt tungrodd. EU-förordningen saknar också regler om administrativa förfarandefrågor, vilket gör det angeläget att det införs tydliga nationella och hanterbara regler för tillämpningen.

Övergripande anser vi också att det är angeläget att intäktstaket inte begränsar utbudet på elmarknaden. Det är därför viktigt att det svenska kompletterande regelverket inte skapar osäkerheter för elproducenter så att det riskerar att hålla tillbaka elproduktion från marknaden, utan att det blir tydligt vilken elproduktion som omfattas och under vilka förutsättningar intäktstaket träffar elproducenter.

Om det från politiskt håll återkommande införs olika typer av intäktsbegränsande åtgärder kommer det med nuvarande energimarknadsdesign att stoppa eller kraftigt begränsa för samhället helt avgörande investeringar i ny elproduktion. Med tanke på de historiska erfarenheterna av de negativa konsekvenserna av produktionsbeskattning av elproduktion är det också angeläget att det inte skickas negativa investeringssignaler till elmarknadens aktörer då det finns ett mycket stort behov av att påskynda utbyggnaden av elproduktion, både kortsiktigt och på längre sikt utifrån det mer än fördubblade elbehovet de närmaste tjugo åren.

Vi anser också att det är angeläget att så långt som möjligt begränsa den tillkommande administrationen av skatten då det är en kortvarig period på 4 månader som föreslås för skattens tillämpning.

Vi tillstyrker en ny skattelagstiftning för att komplettera EU:s krisinterventionsförordning

Energiföretagen Sverige tillstyrker att det införs en ny skattelag för att komplettera EU:s förordning då det behövs många klagoranden om hur den praktiska och administrativa tillämpningen av intäktstaket för elproducenter ska gå till. EU-förordningen ger också ett flertal undantagsmöjligheter där det behöver tas ställning till den svenska tillämpningen och flera begrepp behöver också tolkas för att bli tydliga och tillgängliga utifrån svenska förhållanden.

Skattskyldighet

Vi anser att det är rimligt att skattskyldigheten kopplas till den som matar in skattepliktig el i ett koncessionspliktigt elnät, men vi anser att 10§ behöver kompletteras med en bestämmelse som ålägger aktiva delägare som inte matar in elen en skattskyldighet också. Detta för att en korrekt allokering av det finansiella justeringsbeloppet ska kunna ske, där respektive delägare svarar för sina prissäkringar m.m.

Sveriges tre kärnkraftverk i drift drivs av delägda produktionsbolag. I dessa fall är det respektive delägare som innehar de avtalsenliga rättigheterna eller skyldigheterna knutna till sin andel av den producerade skattepliktiga elen varför koncernmodern endast kan beakta rättigheter och skyldigheter knutna till dess andel av skattepliktig el. För att skapa en tydlighet kring vem som är skattskyldig

samt att rätt skattesubjekt beskattas i förhållande till kärnteknisk verksamhet föreslår vi att den skattskyldige i dessa fall bör vara delägare till produktionsbolag i enlighet med följande tillägg i 10§:

”För el som producerats i sådan kärnteknisk verksamhet som avses i lag (1984:3) om kärnteknisk verksamhet och som avyttras till sina ägare ska i stället respektive delägare vara skattskyldig för sin andel av skattepliktig el som matas in.”

Genom ovan föreslagen ändring kommer respektive kärnkraftsbolags produktion per ägarandel att bli beskattad i respektive moderföretag och på så vis kommer beskattningsunderlaget och det finansiella justeringsbeloppet spegla respektive koncerns realiserade intäkter.

Frågeställningen kan även vara aktuell för övriga kraftslag i de fall delägarna svarar för prissäkringar för sin andel av elproduktionen varför en eventuell breddad undantagsregel kan behöva övervägas för att få en korrekt allokering av prissäkringar. Regeln behöver dock i så fall avgränsas så att den inte omfattar passiva delägare.

Vi instämmer i bedömningen att bestämmelser om förmedlare inte behöver införas i den nya lagen.

Skattskyldighet för koncernmoderföretag (10§)

Vi anser att den skattskyldige personen bör vara koncernmoderföretag eller det bolag som koncernmoderföretaget utser att vara skattskyldig och inte per legal enhet och föreslår att det görs en komplettering i lagtexten om detta. Överföring av skattskyldigheten till eller från koncernmoderföretaget bör vara frivillig för de bolag/koncerner som önskar tillämpa denna princip, till exempel om man har elproduktionsenheter i olika företag kan viss administrativ fördel uppkomma om man bara behöver lämna in en deklaration. Om förslaget är tvingande uppkommer nackdelar för företag som inte har denna typ av rapportering tidigare utan måste sätta upp nya processer och rutiner.

Vidare är det administrativt svårt för ett utländskt företag att rapportera skatten. Ett utländskt företag behöver då sätta sig in i det svenska skattesystemet för att kunna hantera en tillfällig men komplex skattelagstiftning utformad på svenska. Skattskyldigheten för utländska företag skulle även medföra frågor och dokumentationskrav kring hur man ska allokera ut skatt till rätt bolag/land då ett utländskt företag inte kan förväntas bära kostnaden för skatt i Sverige. Sannolikt kommer även Skatteverket ha svårigheter att ur ett kontrollperspektiv ha ett utländskt företag som skattskyldig. Ett alternativ kan också vara att det utländska företaget har möjlighet att utse ett svenskt företag som representant eller ombud på motsvarande sätt som gäller för enkla bolag. Systemet med deklaraionsombud bedöms dock inte vara tillräckligt för att möjliggöra denna typ av rapportering.

Hänvisningen till årsredovisningslagen (ÅRL) är otydlig vilket kan skapa svårigheter och gränsdragningsproblem vad gäller skattskyldighet vid bland annat samägda elproduktionsenheter. Det är oklart om det enbart är definitionerna i 1 kap. 4 § som avses, varvid utländska bolag skulle kunna omfattas, eller, då 1 kap. 4 § även

omfattar begreppet företag som i sin tur definieras i ÅRL utifrån en skyldighet att lämna årsredovisning och koncernrapportering, varigenom de utländska bolag som inte omfattas av dessa skyldigheter utesluts. Definitionen av koncern i årsredovisningslagen är dessutom vidare än vad som gäller ur ett skatteperspektiv då alla bolag där man har ett bestämmande inflytande, genom ägande eller avtal, anses ingå i samma koncern. Detta kan skapa ytterligare svårigheter och gränsdragningsproblem vad gäller skattskyldighet vid samägda elproduktionsanläggningar.

Utifrån ovanstående föreslår vi följande tillägg i 10§:

”Om den som är skattskyldig enligt första **eller andra stycket** ingår i en koncern av sådant slag som anges i 1 kap. 4 § årsredovisningslagen (1995:1554) är det i stället koncernens moderföretag, **eller det bolag som koncernens moderföretag utser**, som är skattskyldigt för all skattepliktig el som matats in av företag inom koncernen.”

Vid delägda bolag anser vi också att det är angeläget att skatten endast redovisas och betalas för respektive ägarandel (enligt ovan). Detta för att man korrekt ska kunna allokera det finansiella justeringsbeloppet, där respektive delägare svarar för sina prissäkringar m.m.

Skattskyldighetens omfattning

Vi tillstyrker att el inte ska vara skattepliktig om den framställs i ett demonstrationsprojekt, hybridkraftverk eller i en kraftproduktionsanläggning med en sammanlagd installerad generatoreffekt, alternativt toppeffekt om det är fråga om termisk solenergi eller solcellsenergi, av upp till 1 megawatt (MW).

Det är bra ur administrativ synpunkt att inte små elproducenter med mindre än 1 MW installerad effekt omfattas av intäktstaket, då det kräver betydande arbete att redovisa och deklarerar skatten. Detta undantag bedöms främst träffa anläggningar med solceller samt småskaliga vatten- och vindkraftverk. Det är också bra att demonstrationsprojekt undantas då dessa ofta har höga kostnader och betydande projektrisker i övrigt.

Det är också angeläget att endast el som framställs i Sverige är skattepliktig för att undvika dubbelbeskattningssituationer. Det behöver också beaktas att intäktstaket införande i EU:s olika medlemsstater skiljer sig åt väsentligt vad gäller tillämpning av bl.a. undantagsmöjligheter och i hur EU-förordningen tolkas.

Definition av ”hybridkraftverk” (5§) behöver tydliggöras

Vi tillstyrker och anser att det är bra att så kallade ”hybridkraftverk” föreslås undantas från skatteplikt. Vi anser dock att begreppet ”hybridkraftverk” är oklart, då det inte är ett begrepp som används i branschen, och föreslår att det förtydligas i allmänmotiveringen och författningskommentaren. I praktiken tolkar vi undantaget som att detta huvudsakligen träffar kraftvärmeverk som har möjlighet att använda både förnybara och fossila bränslen. Till följd av energikrisen har också de rena biobränslen som används i kraftvärmeverk

drabbats av kraftigt stigande priser och det kan inte uteslutas att priserna och bränslekostnader närmar sig intäktstakets nivåer.

Vi anser att det behöver förtydligas hur avfallskraftvärmeverk ska hanteras, då det finns ett 30-tal sådana anläggningar i landet, och att de omfattas av undantaget. Avfallskraftvärmeverk energiåtervinner avfall som har både biogent och fossilt ursprung (plast), men också använder ofta antingen fossil eller förnybar olja som startbränsle och som bränsle för stödbrännare. Förordningen (2013:253) om förbränning av avfall ställer krav på att det ska finnas minst en stödbrännare per linje. Enligt förordningen om förbränning av avfall ska *"en förbränningsanläggning ska vara konstruerad, utrustad och byggd samt drivas på ett sådant sätt att, även under de mest ogynnsamma förhållandena, temperaturen hos rökgaserna i förbränningsprocessen vid förbränning av avfall höjs på ett kontrollerat och homogent sätt till minst 850 grader Celsius och håller minst den nivån under minst två sekunder"*. Detta innebär att det finns behov av att komplettera även med bränsle i stödbrännare för att anläggningen alltid kunna uppfylla kravet på lägsta temperaturnivå.

Enligt EU-förordningens artikel 12.6 utgör "avfall" en skattepliktig källa men enligt konsekvensanalysen framgår *"undantaget för s.k. hybridkraftverk tillsammans med nivån på intäktstaket bedöms innebära att den elproduktion som sker i kraftvärmeverk för fjärrvärmesystem undantas från skatten"*. Vi anser att det bör tydliggöras att avsikten är att inte heller avfallseldade kraftvärmeverk ska omfattas så att det inte ges incitament för att substituera start- och stödbränslen. Vi föreslår att det också klargörs i författningskommentaren med en mer uttömmande uppräknig av vilka fossila bränslen som avses, samt att även fossila andelen i avfall avses, där en substituering också kan ske till förnybart avfall.

Generellt kommer också kostnaden för olika bränslen påverka körordningen och läggs det extra produktionsskatter för vissa bränslen riskerar detta att begränsa elproduktionen. Även om det finns en modell för beräkning av "särskilt takbelopp" i § 21 så bedöms denna vara komplicerad att tillämpa och administrativt krävande jämfört med ett mer renodlat undantag.

I rådande energikris är det också viktigt att all tillgänglig elproduktion ges förutsättningar att producera maximalt. Riksdagens beslut om att avskaffa avfallsförbränningsskatten respektive koldioxidskatten för kraftvärme- och värmeproduktion inom EU ETS från och med den 1 januari 2023 syftar också till att skapa bättre förutsättningar för kraftvärmens att producera el. Det är därför angeläget att inte den nya skatten ger nya motverkande incitament för att producera så mycket el som möjligt. Det är också viktigt att den nya skatten inte motverkar förutsättningarna för att tillgängliggöra mer elproduktionskapacitet som regeringen i mitten av december gett i uppdrag till Svenska kraftnät och Energimyndigheten att utreda i syfte att stärka försörjningstryggheten i energisektorn.

Vi vill också påtala det faktum att huruvida det är lönsamt eller ej att producera el i ett kraftvärmeverk beror av vilka andra värmeproducerande anläggningar som finns i det aktuella fjärrvärmenätet. Vid kall väderlek är det vanligt att

fjärrvärmeföretag minskar elproduktionen i kraftvärmeverk till förmån för ökad värmeproduktion, och på så sätt undvika körning av dyra anläggningar för värmetopplastproduktion. Med ett intäktstak för kraftvärmeverk förstärks incitamentet att av denna anledning minska elproduktionen. Detta gäller för alla typer av kraftvärmeverk och oberoende av vilket bränsle som används i kraftvärmeverket.

Begreppet ”biometan” bör förtydligas

I promemorian anges i 12 § p. 5 att el framställd med biometan ej omfattas av skatteplikt. Det bör förtydligas och exemplifieras i författningskommentaren att undantaget omfattar förnybara gaser som används för elproduktion som till exempel uppgraderad biogas då biometan normalt inte används som begrepp i Sverige utan används i viss EU-lagstiftning (jämför t.ex. definition av biometan i 3§, SFS 2022:225).

Definition av ”vattenkraftverk” (§12.4)

Vi anser att definitionen av ”vattenkraftverk utan vattenmagasin” som används i författningskommentaren bör ändras från 48 timmar till 24 timmars lagringsförmåga för att stå i överensstämmelse med vanligt förekommande definitioner av strömkraftverk. En vedertagen och vanligt förekommande definition av strömkraftverk är vattenkraftverk med uppströms lagringskapacitet på maximalt 24 timmar (källa: Entso-e, ”Hydropower modelling – New database V.1.0,” 12 09 2019).

Vi anser generellt att det är angeläget att se varje älv som en helhet vad gäller lagringsförmåga då det sker en samkörning av vattenkraftverk längs en hel älvsträcka. För vattenkraftverk som ligger i ett reglerat vattendrag är det rimligt att summera all uppströms liggande magsinkkapacitet. För att kontrollera om detta kriterium är uppfyllt föreslår vi att man summerar all uppströms liggande lagringvolym (mätt i kubikmeter) och jämför denna med den volym som erhålls av att multiplicera dygnsmedelvattenföringen ett normalår vid kraftverket (i kubikmeter per sekund) med antal sekunder på ett dygn ($60 \cdot 60 \cdot 24$).

I konsekvensanalysens beräkningar antas det att en total vattenkraftskapacitet på 5 443 megawatt träffas av förslaget. Vi bedömer att detta är en alltför högt beräknad siffra.

Vi vill påtala att det i dag finns ca 16 200 MW installerad kapacitet i vattenkraften i Sverige. Enligt Energimyndighetens reglerbidragsrapport ([ER 2016:11](#)) så står de 255 anläggningarna i reglerbidragsklass 1 för ca 98 procent av denna effekt. Utvidgas omfattningen även till klass 2 så inbegrips 255+78 anläggningar som tillsammans står för 99,3 % av den installerade effekten (se tabell 1 i ER 2016:11). Alla dessa kraftverk tillhör klass 1 eller klass 2 just för att de kan reglera vattnet. Vi bedömer att alla vattenkraftverk i klass 1 och klass 2 skulle klara 24-timmarskravet och troligen även ett 48-timmarskrav om man räknar all uppströms liggande magsinkkapacitet.

Definition av "råpetroleumprodukter" (12.9) behöver klargöras

Enligt EU-förordningen (art. 7.1.i) och lagförslaget (§12.9) omfattas endast "råpetroleumprodukter" av skatteförslaget. Likväl bedöms i promemorians konsekvensanalys att "el som produceras i kondenskraftverk träffas av tillämpningen av intäktstaket", trots att dessa anläggningar ej använder "råpetroleumprodukter". För elproduktion används endast raffinerade och förädlade oljeprodukter, dvs. eldningsolja i olika kvaliteter såsom eldningsolja 1-5 m.m.

Vi anser att oljeeldad kraftproduktion bör undantas då den generellt har höga driftskostnader och utgör marginalprissättande produktion på elmarknaden. I till exempel Tyskland tillämpas ej intäktstaket på oljeeldad kraftproduktion som använder raffinerade oljeprodukter. För svensk del utgör oljeeldad kraftproduktion i praktiken av topplastanläggningar som producerar när elbehovet är som störst som t.ex. Karlshamnverket som under vintermånaderna också ingår i den av Svenska kraftnät upphandlade effektreserven. Även gasturbiner som används som reservanläggningar i störningsreserv m.m. använder eldningsolja. Vi anser att det är angeläget att detta slags elproduktion undantas för att inte få prisdrivande effekter på elmarknaden.

Vi vill även påtala att det kan finnas risk för dubbelbeskattning då vissa bolag inom raffinaderisektorn också omfattas av den tillfälliga skatten på extraordinära vinster under 2023.

Upphandlade anläggningars intäkter från mothandel eller omdirigering bör undantas från skattskyldighet

Vi anser att av Svenska kraftnät upphandlade anläggningars intäkter genom mothandel och omdirigering ej bör omfattas av skatteplikt då detta riskerar fördyra detta slags marginalproduktion och få prisdrivande effekter i en situation med redan höga elpriser. Svenska kraftnät har under december upphandlat elproduktionskapacitet genom mothandel i bl.a. Malmö, Göteborg och Linköping (kraftvärmeverk, m.m.) under vintern. Detta utöver annan kapacitet som nyttjas för mothandel sedan tidigare och där ytterligare kapacitet kan komma bli aktuell under vintern. Det är angeläget att detta slags elproduktion är generellt undantagen, då den upphandlas i syfte att öka handelskapaciteten i transmissionsnätet, minska flaskhalsproblematiken och därmed trygga elförsörjningen.

I art. 7.4 i EU-förordningen anges att "Medlemsstaterna får besluta att taket för marknadsintäkter inte ska tillämpas på intäkter från försäljning av el på marknaden för balansenergi och från ersättning för omdirigering och motköp." Vi föreslår mot denna bakgrund att det införs ett särskilt undantag i 14 § för detta slags anläggningar och marknadsintäkter alternativt genom en särskild undantagsbestämmelse i avsnittet om beskattningsunderlag. Förslagsvis införs ett undantag i enlighet med EU-förordningens formulering i artikel 7.4.

Vi vill också påtala att promemorian har en felaktig beskrivning av mothandel och omdirigering på s. 19 "Omdirigering och motköp innefattar inte att någon el

matas in och en skattskyldigs eventuella intäkter från sådana åtgärder kommer inte heller att påverka beskattnings-underlaget.” Omdirigering och mothandel innefattar att el produceras och matas in på nätet och vi föreslår att Svenska kraftnäts beskrivningar av mothandel och omdirigering utnyttjas.

Beräkning av ”särskilt takbelopp”

Vi tillstyrker och anser att det är bra att det införs en möjlighet att beräkna särskilt takbelopp för produktion med höga driftskostnader enligt 21§, men metoden är svårtillgänglig.

I förslaget anges att *”Med driftskostnader avses här en viss kraftproduktionsanläggningens fasta och rörliga kostnader per framställd megawattimme”*. En osäkerhet är hur man fördelar sina fasta kostnader per MWh för en anläggning som är i drift mellan t.ex. 50 och 1 000 timmar per år utifrån marknads- och försörjningsförhållanden. Med tanke på att de anläggningar som normalt har höga driftskostnader har få driftstimmar anser vi att det bör finnas en flexibilitet i hur beräkningen av fasta respektive rörliga kostnader per MWh redovisas och att det får anpassas utifrån rådande förhållanden för respektive månad. Även till exempel revisionskostnader för att underhålla elproduktionsanläggningen som uppkommer efter skatteperioden i t.ex. augusti bör kunna beaktas då många anläggningar har sina årliga revisionsstopp under sommaren. Vidare bör även administrativa omkostnader för t.ex. IT-system och skatteadministration kunna ingå i driftskostnaderna.

Intäktstakets nivå

Vi tillstyrker att intäktstakets nivå sätts så att intäkter över 1 957 kronor per megawattimme begränsas genom intäktstaket, vilket är i linje med EU-förordningen och att primärt träffa de kraftslag som normalt sett inte är prissättande på elmarknaden, s.k. inframarginell elproduktion.

Regler om beräkning av beskattningsunderlaget bör möjliggöra kvartalsvis beräkning och redovisning

Vi tillstyrker att beskattningsunderlaget för skatten på överintäkter från el beräknas per kalendermånad, men anser att det bör kunna vara möjligt att beräkna även kvartalsvis för att underlätta den administrativa hanteringen. För många bolag med kvartalsrapportering skulle kvartalsvis beräkning underlätta de administrativa rutinerna, bl.a. revisionsmässigt. Även många prissäkringsavtal görs kvartalsvis, vilket då väsentligt skulle underlätta avräkningen och därmed betydligt underlätta den administrativa hanteringen av skatten.

Justering för avtalsenliga rättigheter och skyldigheter

Vi tillstyrker förslaget om att det införs en möjlighet att göra justeringar utifrån hur avtalsenliga rättigheter och skyldigheter påverkat intäkterna. Detta är helt centralt eftersom en mycket stor del av elproduktionen omfattas av olika slag av prissäkringar. Det är också angeläget att justeringsmöjligheten innefattar alla

förekommande former av avtalsenliga rättigheter och skyldigheter såsom prissäkringsavtal, energiköpsavtal (PPA-avtal), terminssäkringar och att det beaktas att de kan göras på portföljnivå mellan olika kraftslag och även länder.

Det bör även stå den skattskyldige fritt att allokera värdet av prissäkringarna i förhållande till produktionsresurserna, som om införandet av ett intäktstak varit känt när produktionen på olika sätt prissäkrats. Det finns även en risk att skatten slår på ett oberäkneligt vis om man enligt förslaget räknar med olika tidsrymder för finansiella transaktioner och fysisk elhandel. Detta skulle kunna hanteras genom likriktning där beräkning av inmatning av skattepliktig el för kvalificerade timmar och beräkningen av det finansiella justeringsbeloppet sker för motsvarande tidsperiod.

Problematiken i att den fysiska kraften skatteberäknas på individuella timmar medan justeringen för prissäkrings- och PPA-avtal beräknas på ett månadsmedel kan också väntas orsaka många tolknings- och tillämpningsfrågor. PPA-avtal med en kvartals- respektive årsjusteringsdel kan orsaka att ett företag en månad är skattskyldigt, men senare kan bli icke skattskyldigt när kvartals- eller årsjusteringen görs och intäkten justeras. Därmed kan det förutses att det behöver ske betydande rättelser i efterhand efter att avräkning utifrån faktiska intäkter kunnat ske. Genom att använda månadsmedelvärden även för den fysiska delen, som t.ex. i Danmark, Tyskland, Nederländerna och Italien skulle detta kunna hanteras på ett administrativt enklare sätt.

Vi vill också påtala att vid delägda elproduktionsanläggningar behöver sådana justeringar av intäkterna kunna göras per aktiv delägare, då varje delägare svarar för sina respektive prissäkringar utifrån elproduktionen som motsvarar deras ägarandel (se vidare synpunkter om skattskyldighet och förslag till komplettering av 10§ ovan).

Vi vill också framföra att för vindkraftsproducenter så kan det uppstå en obalanskostnad om vindkraftsproducenter som ingått PPA-avtal inte kan leverera avtalad produktionsvolym (vid vindfattiga väderförhållanden), som då behöver köpas in på elmarknaden. Justeringsmöjligheten behöver därför även omfatta sådana kostnader som vindkraftsproducenten har för att uppfylla ingångna PPA-avtal.

En situation som inte berörs i promemorian är arrenden av elproduktion för t.ex. vind-, vatten- och solkraftverk. Vi anser att avdrag även bör kunna göras för kostnader för arrendeavtal till markägaren där elproduktionsanläggningen är förlagd i den mån ersättningen är prisberoende, vilket bör klargöras i det fortsatta lagstiftningsarbetet.

Vi anser även att Skatteverket bör få i uppdrag ta fram vägledning och beräkningsexempel för att underlätta för företagen att hantera skatten på ett korrekt sätt.

Hantering av vindandelsföreningar och ”justeringar för avtalsenliga rättigheter och skyldigheter”

Vindandelsföreningar utgör ekonomiska föreningar som äger vindkraftverk där föreningen genom att äga och förvalta vindkraftverk producerar el som täcker medlemmarnas elförbrukning. Motsvarande ekonomiska andelsföreningar förekommer även för solkraftanläggningar. Överskottet från såld elproduktion används för att medlemmarna (andelsägarna) ska kunna erhålla ett lågt avtalat elpris. Vi anser att det bör klargöras att vind- och solkraftsandelsföreningars avtal både gentemot elhandlare och dess medlemmar omfattas av justeringar för avtalsenliga rättigheter och skyldigheter. I annat fall riskerar andelsföreningen hamna i en situation där kostnaderna överstiger intäkterna till följd av intäktstakets begränsningar.

Exempel: Många vindandelsföreningar har ett avtal gentemot sina medlemmar, där de förväntas sälja elen till ett fast/rörligt pris som är lägre än marknadspriset.

De har dessutom ofta ett långvarigt avtal med sin elhandelsleverantör om att köpa elen till marknadspris.

Om en vindandelsförening har intäkter överstigande takbeloppet får de intäkter på 1,957 kr/MWh och sedan kostnader på kanske 2-6 kr/MWh, där kostnaderna således kan komma överstiga intäkterna. Det är därför angeläget att samtliga avtalsenliga rättigheter och skyldigheter får omfattas i det justeringsbelopp som tillämpas. Det är önskvärt att detta klargörs i förarbetena.

Registrering av skattskyldiga

Vi tillstyrker att Skatteverket ska registrera den som är skattskyldig, eller dess företrädare, enligt den nya lagen om skatt på överintäkter från el. Vi vill påtala att det är angeläget att Skatteverket informerar branschaktörerna om de nya skattereglerna så snart som möjligt från det att det fattats beslut om den nya skattelagstiftningen, så att det blir möjligt att registrera sig som skattepliktig och inrätta nödvändiga administrativa rutiner så snabbt som möjligt.

Avräkningsperiod bör förlängas

Avräkningsperioden för att fastställa ”kvalificerad intäktsperiod” bör förlängas till att avse genomsnitt per dygn eller längre, i stället för timme.

Med hänsyn till antalet anläggningar och att det är fråga om nya rutiner under en begränsad period bör insamling och avstämning av data förenklas då delar av arbetet sannolikt kommer att behöva göras manuellt. Det är en väsentlig skillnad att behöva kontrollera 720 timvärden på en månad jämfört med 30 dagsvärden. Detta bör även kunna underlätta kontroller och avstämning för Skatteverket.

Föreslagen timavstämning innebär också att kostnaden för att administrera skatten är grovt underskattad.

Skattens storlek

Vi tillstyrker förslaget om att skatt ska betalas med 90 procent av beskattningsunderlaget, i syfte att bibehålla incitament att maximera produktionen av el även när priset på dagenföremarknaden är över gränsen för intäktstaket.

Förfaranderegler

Vi tillstyrker att det tas in en upplysningsbestämmelse i lagen om att skatteförfarandelagen gäller i fråga om förfarandet och att det hanteras som en punktskatt förfarandemässigt. Vi tillstyrker också övriga föreslagna förändringar i skatteförfarandelagen.

Deklarationsansvarig och deklarationstidpunkt

Vi tillstyrker förslaget att skattedeklaration ska lämnas av den som är skattskyldig enligt den föreslagna lagen om skatt på överintäkter från el, men anser att det bör kunna ske antingen månads- eller kvartalsvis. Det är dock angeläget att Skatteverket ger tydlig information om hur beräkning i deklarationen ska ske av antal megawattimmar skattepliktig el som matats in under kvalificerade timmar under redovisningsperioden, gärna genom tydliga exempel i vägledning och information till skattskyldiga.

Vi anser att beskattningstidpunkten bör följa vad som gäller för övriga energiskatter, vilket följer av omsättningströsklarna för mervärdeskatt. Det finns inte någon anledning att införa en ny rapporteringstidpunkt enligt förslaget utan man bör underlätta för de skattskyldiga genom att återanvända befintliga processer och rutiner. Även Skatteverket har tidigare avstyrkt denna typ av förslag. Vi föreslår därför att redovisning bör kunna ske den 26:e i månaden, dvs. att skattedeklarationen som ska ha kommit in till Skatteverket senast den 26:e i stället för den 15:e i andra månaden efter redovisningsperiodens utgång.

Dokumentationsskyldighet

Vi tillstyrker förslaget att det införs bestämmelser om dokumentation för kontroll av skattepliktig el som framställts i Sverige och uppgift om från vilken källa elen har framställts samt att en beskrivning av den skattskyldiges beräkning av finansiellt justeringsbelopp ska göras. Det är dock angeläget att beskrivningen av särskilt de finansiella justeringsbeloppen kan begränsas till den övergripande utformningen och metodiken för justeringen, då det finns en hög komplexitet i utformningen av prissäkringsavtal och avtalsenliga förpliktelser i branschen. Med tanke på den kortvariga skatteperioden finns det heller inte utrymme att bedriva något stort arbete för att utveckla omfattande rapporteringsrutiner, utan den administrativa bördan bör hållas nere så långt som möjligt.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Vi tillstyrker att den föreslagna lagen om skatt på överintäkter från el träder i kraft den 1 mars 2023 och tillämpas första gången för el som framställs i mars 2023. Vi anser att det är angeläget att det inte sker retroaktiv tillämpning av skatte-

lagstiftningen med tanke på de stora negativa effekter detta skulle ha för berörda elproducenter. Även om EU-förordningen funnits tillgänglig tidigare så har det funnits stora osäkerheter om vilka avgränsningar, tolkningar och undantagsregler som ska tillämpas kring intäktstakets införande i Sverige.

Konsekvensanalysen

Vi anser i flera delar att gjorda antaganden kring vilken kraftproduktion som träffas av skatten är oklara. Bland annat anser vi att den bedömda vattenkraftsproduktionen är för hög i förhållande till föreslagen definition för vattenkraft utan vattenmagasin. Även antagandena om att all kraftvärmeproduktion inom fjärrvärmesystem kommer undantas förutsätter att t.ex. avfallskraftvärme omfattas av undantaget för hybridkraftverk. Det framgår heller inte om det gjorts någon känslighetsanalys av effekterna av otillgängligheter i större elproduktionsanläggningar eller överföringsförbindelser i stamnätet och vilken prispåverkan och potentiella skatteeffekter som då skulle uppstå.

I konsekvensanalysen sägs att *"förslaget har ingen påverkan på elpriserna"*. Som framförts ovan behöver det dock säkerställas att skatteutformningen inte får prisdrivande effekter genom otydliga avgränsningar och definitioner som kan få elproducenter att avstå från att producera el om skatteutfallet är svårbedömt.

Åsa Pettersson

VD Energiföretagen Sverige

Erik Thornström

Ansvarig, skatter, styrmedel,
energianvändning och resurseffektivitet